A magáncsőd eljárással kapcsolatos adózási tudnivalók
(Közzétéve: 2025. 02. 06.)

A magáncsődeljárás[1] lényege, hogy az **adósnak** (belföldi illetőségű magánszemélyek, egyéni vállalkozók, őstermelők) **jogi keretet biztosít** a tartozásai rendezésére, **a hitelezőivel történő megállapodásra**.
A természetes személyek adósságrendezési eljárásával kapcsolatban **részletes általános tájékoztatás található** a Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Központjának **(www.mnb.hu/fogyasztóvédelem) honlapján**. A tájékoztató anyagok a Döntenem kell/Hitel, lízing/Adósságrendezés menüpont alatt érhetőek el. Az általános tájékoztató közvetlen elérésére az alábbi link szolgál: MNB információs füzet

1. Az adóhatóság a magáncsődeljárásban

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) a magáncsődeljárásban csak hitelezőként vesz részt. Jogai megegyeznek a többi hitelező jogaival. Az eljárás felügyeletében, irányításában nincs szerepe, abban hatósági szerepkört nem gyakorol. Az eljárás lebonyolítása a főhitelező (a hitelező pénzintézet), a családi vagyonfelügyelő, illetve az illetékes bíróság feladata.

2. A magáncsődeljárás megindításával kapcsolatos adózási tudnivalók

A **magáncsődeljárás** csak **abban az esetben indítható meg, ha** az eljárást kérelmező **adósnak, adóstársnak nincs** adó- vagy más köztartozása, bírságtartozása (a továbbiakban: tartozás) **vagy az alábbiak szerint fizetési könnyítésben részesült.** Az adós, adóstárs tartozása fennállásának hiányát – az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló kormányrendelet alapján kiadott – ún. **együttes adó-, jövedelem- és illetőségigazolással tudja igazolni**. Az igazolás igényelhető az adós, adóstárs lakhelyétől függetlenül bármelyik vármegyei/fővárosi adó- és vámigazgatóság ügyfélszolgálatától.

Az igazolást csatolni kell a magáncsődeljárást kezdeményező kérelemhez.

Az igazolás kiadásával kapcsolatos további részletes tudnivalókat a NAV honlapján szintén elérhető, az „*Adóhatósági igazolások*” című, 22. sz. információs füzet tartalmazza: Információs füzetek.

[1] A 2015. szeptember 1-jével hatályba lépett a devizahiteles adósok megsegítését célzó, a természetes személyek adósságrendezéséről (továbbiakban: magáncsődeljárás) szóló 2015. évi CV. törvény (a továbbiakban: Magáncsőd tv.).

Ha az **adósnak, adóstársnak van tartozása,** akkor magáncsődeljárás sikerrel nem indítható, kivéve, ha annak kiegyenlítésére fizetési könnyítésben részesült. Az adós, adóstárs részletfizetés vagy fizetési halasztás (együtt: **fizetési könnyítés) iránti kérelmet terjeszthet elő** a magáncsődeljárás megindításának szándékára hivatkozással.

Fizetési könnyítés iránti kérelem benyújtásakor a magáncsődeljárás megindításának szándékát igazolni kell:

- a hitel- vagy kölcsönszerződés, pénzügyi lízingszerződés **felmondásáról szóló értesítés, illetve**
- az adós tartozásáért helytállni köteles adóstárs esetében **a fizetési felszólítás,**
- ha pedig a pénzügyi intézmény vagy a felügyeleti és fogyasztóvédelmi jogkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank polgári peres eljárást indított, az eljárásban hozott jogerős **bírósági határozat csatolásával.**

A magáncsődeljárás szándékára tekintettel a NAV **részletfizetést legfeljebb egy éves futamidőre engedélyezhet**, a törlesztő **részletek havi összege nem haladhatja meg a 200 000 forint összeget**. Így tehát maximálisan 2 400 000 forint összegű tartozásra engedélyezhető részletfizetési kedvezmény.

További lehetőség, **ha** az adós, adóstárs **fizetési halasztást kér** a tartozás megfizetésére. A kedvezmény **futamideje** ez esetben is **legfeljebb 12 hónap lehet**, de a fizetési halasztásra nem érvényesül a tartozás maximális összegére vonatkozó korlátozás. (Figyelemmel kell lenni azonban arra, hogy a Magáncsőd tv. értelmében magáncsődeljárást – az adós, adóstárs tartozásait együtt számítva – nem lehet 80 millió forintot meghaladó összegre kezdeményezni. Tehát ezt meghaladó tartozásra nem adható fizetési halasztás a magáncsődeljárás megindítására hivatkozással.)

A fentieken túl a fizetési könnyítés iránti kérelem előterjesztésekor annak igazolása is szükséges, hogy az adós és a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók rendszeres jövedelemmel rendelkeznek.

A magáncsődeljárást kezdeményező kérelemhez csatolni kell a fizetési könnyítést (részletfizetést vagy halasztást) engedélyező jogerős adóhatósági határozatot.

3. Kötelezettségek a magáncsődeljárás alatt

Az adózónak nincs speciális adókötelezettsége a magáncsődeljárás megindításakor, illetve az eljárás alatt. Bevallásait ugyanúgy kell benyújtania, mint az eljárást megelőzően.

Bíróságon kívüli adósságrendezési eljárásban a tartozás teljesítésére az alábbiak irányadók:

- **Az adósságrendezési eljárás első szakaszában a hitelezőkkel megállapodás köthető bírósági eljáráson kívül.**
- Az adósnak, adóstársnak folyamatosan **teljesítenie kell** a magáncsődeljárás kezdeményezésétől **a megállapodás megkötéséig** az időközben **újonnan keletkező tartozásokat.**
- **Teljesítenie kell a megállapodásban szereplő** – hitelezői igényként bejelentett **tartozásokat** – a megállapodásban foglaltak szerint.
- Szintén **f**olyamatosan **fizetnie kell a megállapodás megkötését követően keletkező tartozásokat.**
- Ha az adósnak, adóstársnak az adósságrendezési eljárás kezdeményezésének érdekében fizetési könnyítést kellett kérnie, az azzal érintett tartozásokat a fizetési könnyítést engedélyező határozatban foglaltak szerint köteles teljesíteni.
- **Amennyiben** az adós, adóstárs a **folyó fizetési kötelezettségeinek** – felszólítás ellenére – **nem tesz eleget, továbbá ha a fizetési könnyítést engedélyező határozatban foglaltakat nem teljesíti,** az adóhatóság ezt közli a Családi Csődvédelmi Szolgálattal, aki ennek következményeként **megállapítja a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás sikertelenségét.**

Bírósági adósságrendezési eljárásban a tartozás teljesítésére az alábbiak irányadóak:

- **A bírósági adósságrendezési eljárás az adós és hitelezők közötti egyezségkötésre irányul**, de már a családi vagyonfelügyelő szakmai segítsége mellett.
- A természetes személyek **bírósági adósságrendezési eljárása kezdeményezésének illetéke 30 000 forint**, amely magában foglalja az egyezségkötési eljárás és a mentesítési eljárás illetékét is.
- A bírósági adósságrendezési eljárás elrendelésétől az **egyezség megkötéséig** az adósnak, adóstársnak **folyamatosan teljesítenie kell az időközben keletkező adófizetési kötelezettségeit.**
- Az egyezségben szereplő hitelezői igényként bejelentett tartozásokat az **egyezségben foglaltak szerint kell teljesítenie.**

- Az **egyezség megkötését követően keletkező tartozásokat** szintén folyamatosan **fizetnie kell**.
- Ha az egyezség végrehajtásának tartama alatt az adósnak, az adóstársnak – késedelmi pótlék és adóbírság nélkül számítva – összesen **300 000 forintot meghaladó tartozása keletkezett, és a késedelem mértéke a 90 napot meghaladja**, **akkor a NAV** hitelezőként **kezdeményezi a bírósági adósságrendezési eljárás megszüntetését, kivéve, ha** az adós, adóstárs kérelmére a NAV **részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyezett**. Ezért, ha az adós, adóstárs ezen összegre fizetési kedvezmény iránti kérelmet terjesztene elő, azt olyan időben kell megtennie, hogy a 90 napos késedelmi időben elbírálható legyen. A kérelem elbírálása során a NAV vizsgálja az adós és a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók havi jövedelmének és kiadásainak összegét, vagyoni helyzetét.
- **Amennyiben** az adós, adóstárs az **egyezség megkötését követően keletkező folyó fizetési kötelezettségeinek nem tesz elege**t, továbbá ha a fizetési könnyítést engedélyező határozatban, vagy az egyezségben foglaltakat nem teljesíti **a NAV** hitelezőként **kezdeményezi az adósságtörlesztési eljárás megindítását** a Családi Csődvédelmi Szolgálatnál.

<u>Bírósági adósságtörlesztési eljárásban a tartozás teljesítésére az alábbiak irányadóak:</u>

- **Bírósági adósságtörlesztési eljárás megindul a bírósági adósságrendezési eljárásban történő egyezségkötés hiányában vagy az adós nem teljesítése folytán.**
- Az adósságtörlesztési eljárás elrendelésétől az **adósságtörlesztés jóváhagyásáig** az adósnak, adóstársnak az időközben **keletkező tartozásokat** folyamatosan **teljesítenie kell.**
- A jogerős végzéssel jóváhagyott **adósságtörlesztési tervben szereplő** hitelezői igényként bejelentett **tartozásokat a végzésben foglaltak szerint kell teljesítenie.**
- Az **adósságtörlesztési terv jogerős jóváhagyását követő**en keletkező **tartozásokat** kötelezettségeket szintén **folyamatosan teljesítenie kell.**
- Ha az adósnak, adóstársnak az adósságtörlesztés időszaka alatt a **tartozásainak összege** – késedelmi pótlék és adóbírság nélkül számítva – összesen **a 300 000 forintot meghaladó tartozása keletkezett, és a késedelem mértéke a 90 napot meghaladja**, akkor a **NAV** hitelezőként **kezdeményezi az adósságtörlesztési eljárás megszüntetését**, **kivéve, ha** az adós, adóstárs kérelmére **részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyezett**. Ezért, ha az adós, adóstárs ezen összegre fizetési kedvezmény (részlet, halasztás, mérséklés) iránti kérelmet terjesztene elő, azt olyan időben kell megtennie, hogy az a 90 napos késedelmi időben elbírálható legyen. A kérelem elbírálása során a

NAV vizsgálja az adós és a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók havi jövedelmének és kiadásainak összegét, vagyoni helyzetét.

4. További adózási tudnivalók a természetes személyek adósságrendezési eljárásával kapcsolatban

Az adózásról szóló jogszabályok alapján **az adózó számos könnyítésben részesülhet** adófizetési kötelezettségeinek teljesítésével kapcsolatban. Ezek az alábbiak:
Ha az **adósságrendezési eljárás során** az adós ér**tékesíti a vagyontárgyait, akkor nem kell jövedelmet megállapítani**

- az **ingó** vagyontárgyak átruházására,
- az **ingatlan, vagyoni értékű jog átruházására tekintettel**

megszerzett bevétel után, ha azt az adózó - a természetes személyek adósságrendezéséről szóló törvényben szabályozott bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás, bírósági adósságrendezési egyezség vagy adósságtörlesztési határozat alapján - teljes egészében a tartozásai megfizetésére fordítja.
Ha **a bevételt a magánszemély csak részben fordítja a tartozásai megfizetésére, akkor** azt a jövedelemrészt kell megállapítani, amely a tartozások megfizetésére fordított bevétel és a teljes bevétel különbözete alapján meghatározható.

Emellett adómentes bevételnek számít a természetes személyek adósságrendezési eljárásában:

- az adóssal, adóstárssal a bíróságon kívüli adósságrendezés során kötött megállapodásban vagy a bírósági adósságrendezési eljárásban kötött egyezségkötés, valamint az egyezség módosítása során **elengedett követelés,**
- **az a követelés**, **amelyet** az adósnak a bírósági adósságrendezési eljárásban az adósságtörlesztési határozat, az adósságtörlesztési határozat módosítása, valamint a mentesítő határozat alapján **nem kell megfizetnie**,
- a hitelezőkkel kötött megállapodásban, egyezségben, a bíróság által hozott adósságtörlesztési határozatban az adós számára meghatározott adósságrendezési kötelezettség teljesítése érdekében **települési önkormányzattól, munkáltatótól, közhasznú szervezettől vagy egyházi jogi személytől kapott támogatás vagy adomány, ha** annak egy naptári évben egy adományozótól juttatott összege havi átlagban nem éri el a szociális vetítési alap legkisebb összegének másfélszeresét.[2]

[2] A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII törvény adósságrendezési eljárással kapcsolatos rendelkezései alapján.

Ha a magánszemély vagyonszerző bíróságon kívüli vagy bírósági adósságrendezést kezdeményezett[3] és az említett eljárások időszaka alatt olyan lakóház építésére alkalmas telektulajdont értékesít, amelyet öröklés vagy visszterhes vagyonátruházás során szerzett és amellyel kapcsolatban a beépítés vállalása miatt az illeték megfizetését felfüggesztették, **mentesül az eredeti esedékességtől számított késedelmi pótlék megfizetése alól. Továbbá** - ha a telektulajdont megszerző vevő nyilatkozik arról, hogy a megszerzett telek után a mentességet igénybe kívánja venni vagy a telektulajdont megszerzőnek a telekre elővásárlási joga van **- az említett eljárások alá vont magánszemélynek a felfüggesztett illetéket sem kell megfizetni.**

Mentes az ajándékozási illeték alól összeghatárra tekintet nélkül a természetes személyek bíróságon kívüli vagy bírósági adósságrendezési eljárásában **a hitelezők által adós javára elengedett követelés,** továbbá az adósságtörlesztési határozatban **és a mentesítési határozatban az az összeg, amit nem kell az adósnak a hitelezők számára megfizetnie.**[4]

Magánszemély vagy egyéni vállalkozó esetében **fizetési könnyítés engedélyezhető adósságrendezési eljárás során** abban az esetben is, **ha fizetési nehézség az adózónak felróható** vagy annak elkerülése érdekében nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben elkerülhető.
Az általános szabályokkal ellentétben engedélyezhető továbbá a fizetési könnyítés:

- a magánszemélyek jövedelemadójának előlegére és a levont jövedelemadóra,
- a beszedett helyi adóra,
- a kifizető által a magánszemélytől levont járulékokra is.

Emellett, ha az adóhatóság a fizetési könnyítést adósságrendezési eljárás miatt engedélyezte, **a pótlékok kiszabása is mellőzhető**.[5]

A természetes személyek adósságrendezési eljárásában **30 000 forint illetéket kell fizetni:**

- a bírósági adósságrendezési eljárás kezdeményezésének illetékeként, amely magában foglalja az egyezségkötési eljárás és a mentesítési eljárás illetékét is,
- bírósági adósságrendezési eljárásában az adós vagy a hitelező által az eljárás megszüntetése iránti kérelem illetékeként,
- bírósági adósságrendezési eljárásában a mentesítő határozat hatályon kívül helyezése iránti kérelem illetékeként,

[3] A természetes személyek adósságrendezéséről szóló törvény rendelkezései szerint.
[4] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény adósságrendezési eljárással kapcsolatos rendelkezései alapján.
[5] Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény adósságrendezéssel kapcsolatos rendelkezései alapján.

- bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás hatálya megszűnésének megállapítására irányuló kérelem, valamint a bírósági adósságrendezési egyezség hatálya megszűnésének megállapítására irányuló kérelem illetékeként,
- bírósági adósságrendezési eljárásában az ügy érdemében hozott végzés elleni fellebbezés illetékeként,
- természetes személyek adósságrendezési eljárásaiban hozott végzés elleni felülvizsgálat, illetve perújítás illetékeként.

15 000 forint illetéket kell fizetni:

- bírósági adósságrendezési eljárásában az egyezségmódosítás, valamint az adósságtörlesztési határozat módosítása kezdeményezésének illetékeként,
- bírósági adósságrendezési eljárásában az adós örököse (örökösei) jogutódként történő bevonása iránti kérelem illetékeként,
- bírósági adósságrendezési eljárása során benyújtott kifogás illetékeként.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal